

Nieuwsbrief 70, sept. 2024

Platform Militaire Historie Ede

Expositie 'Dropzone YOKE, de Ginkelse Heide'

Open Monumentendag 2024

Herdenking bombardement Ede

Airborne Herdenkingen en luchtlandingen

Schenking replica-uniform 101ste Airborne Divisie

Uitnodiging herdenking Arnhem-west, Airborne-Hop,

Pegasus-wandeltochten en nieuws van het VOC

Beste abonnees,

Met de opening van onze nieuwe tentoonstelling "Dropzone Yoke, de Ginkelse Heide" wordt extra aandacht besteed aan de belangrijke data van 17, 18 en 19 september 1944 die een heel grote impact voor onze regio hebben gehad. De grootste luchtlandingen uit de wereldgeschiedenis vonden plaats ter voorbereiding van de Slag om Arnhem en deze tentoonstelling [tot maart 2025] besteed daar terecht alle aandacht aan.

De daarmee samenlopende herdenkingen van de slachtoffers van deze grootschalige oorlogsoperatie krijgen na tachtig jaar nog meer aandacht dan we al jaarlijks geven en de inzet van onze vrijwilligers is wederom groot om alles te laten verlopen zoals we dat graag willen, herdenken en niet vergeten!

Onze organisatie moet optimaal kunnen blijven functioneren en daarom is er aandacht besteed aan de modernisering van onze statuten en het opstellen van een Huishoudelijk Reglement.

We vragen onze vrijwilligers om hun ideeën over zo'n reglement naar voren te brengen opdat het voor ons samen een zeer bruikbaar hulpmiddel kan worden.

Uw Voorzitter

Maarten van Hezik

Verruiming openingstijden Oorlogs- en Garnizoensmuseum Ede

Vanaf november is bij wijze van proef het museum niet één, maar twee zaterdagmiddagen in de maand open voor bezoekers. Het platform geeft hiermee gehoor aan de wens van de gemeente Ede om de openingstijden van ons mooie museum te verruimen.

Omdat het museum uitsluitend op vrijwilligers draait, heeft dit organisatorisch wel wat voeten in aarde gehad. Over de rijke collectie van het museum valt immers veel te vertellen en dat betekent dat de aanwezige gidsen eerst intern moesten worden opgeleid.

De nieuwe openingstijden worden woensdagmiddag en elke tweede en laatste zaterdag van de maand van 13.00 tot 16.00 uur. De Smederij is gevestigd aan de Verbindelaarsweg nummer 100 in Ede.

Expositie 'Dropzone YOKE, de Ginkelse Heide'

Op zaterdag 31 augustus is in De Smederij de nieuwe wisselexpositie 'Dropzone YOKE, de Ginkelse Heide' officieel geopend. Met de nieuwe tentoonstelling wil het **Oorlogs- en Garnizoensmuseum Ede** de aandacht vestigen op Operatie Market Garden, het bombardement op Ede, de luchtlandingen en de aanloop naar de bevrijding van Ede. Het is dit jaar immers 80 jaar geleden dat de Edese burgers werden opgeschikt door laag overvliegende bommenwerpers, jachtvliegtuigen en Dakota-transportvliegtuigen.

De samenstellers van de nieuwe tentoonstelling hebben de vitrines en het buitendiorama weer met veel oog voor detail ingericht. Aan de linkerzijde ziet u de schade die werd aangericht door de bombardementen op Ede en in het midden de laagvliegende Dakota's met de net afgeworpen Britse parachutisten boven de Ginkelse Heide. Gebeurtenissen die tachtig jaar geleden op en boven Edes grondgebied plaatsvonden.

De fraaie achtergrondfoto in het buitendiorama werd digitaal samengesteld door vrijwilliger Flip van de Meer met gebruik van zelfgemaakte foto's.

In de vier vitrines binnen wordt aandacht besteed aan het bombardement op Ede (1), de Nederlandse commando's Martien van Barneveld (uit Lunteren!) en Adriaan Beekmeijer, de luchtlandingen en Britse geestelijke verzorgers (2), emblemen en uitrusting van de 1st Airborne Division en bodemvondsten (3) en de herdenkingen van de Slag om Arnhem en Britse wapening (4).

Dropzone Yoke

Vaak heeft men het over dropzone Y (ei) of dropzone Yankee, maar dat blijkt bij nader onderzoek niet juist te zijn. In de oorlog bestond het NATO-spelalfabet nog niet. Men had een ander alfabet, dat zowel door de Britten als door de Amerikanen werd gebruikt. Daarin werden de drop- en landingzones aangeduid met namen als Sugar, X-ray, Zebra, Yoke, Love en Victor.

De nieuwe wisseltentoonstelling is nog tot maart 2025 te bezoeken op woensdagmiddag en elke tweede en laatste zaterdag van de maand. De toegang is gratis. Het museum is geopend van 13.00 tot 16.00 uur. U bent natuurlijk van harte welkom!

Open Monumentendag 2024

Op **zaterdag 14 september** neemt het platform deel aan de Open Monumentendag Ede.

**OPEN
MONUMENTENDAG EDE
14 september 2024**

“Erfgoed van routes, netwerken en verbindingen”

Tijdens de Open Monumentendag openen bijzondere monumenten hun deuren. Laat u verrassen bij Museum Lunteren, maak een puzzeltocht langs bijzondere Edese gebouwen of ga mee naar de overnachtingsplek van operatie Pegasus II (1944). Het volledige programma kunt u vinden via de QR-code.

EDE
VRIENDEN
LOTERIJ
OPEN
MONUMENTEN
DAG

In het Oorlogs- en Garnizoensmuseum kunt u deze dag een kleine expositie bezoeken over militaire telecommunicatie- en verbindingapparatuur. De opleiding voor de Verbindingsstroepen was tot 2010 gevestigd in de Elias Beekmankazerne en de Simon Stevinkazerne in Ede.

Ook werkt het platform deze dag mee aan een wandeling over het Wekeromse zand met organisaties uit Otterlo, Harskamp en Wekerom. De voettocht gaat o.a. naar de plek waar tijdens de ontsnappingsoperatie Pegasus II in november 1944 verscholen in het bos de dag werd doorgebracht.

Aangepaste openingstijden 14 sept.: 10:00 - 16:00 uur.

Meer informatie:

[Open Monumentendag Ede](#)

Herdenking Bombardement op Ede

Op **vrijdag 20 september** organiseert het Platform Militaire Historie Ede in samenwerking met de gemeente Ede de jaarlijkse herdenking bij het monument aan de Parkweg dat herinnert aan de slachtoffers die vielen tijdens de bombardementen op Ede, op 17 september 1944.

Nu de scholen weer zijn begonnen en de Heideweek achter de rug is, is het tijd om ons voor te bereiden op de Airborne-herdenkingen, waaronder de herdenking van het bombardement op de Parkweg in Ede-Zuid.

Het is dit jaar een extra bijzondere herdenking, omdat er recent twee namen aan het monument zijn toegevoegd. Platformlid Gerard Gijsbertsen zal hier tijdens de herdenking meer over vertellen. Het rechter paneel is aangepast en zal tijdens de plechtigheid opnieuw worden onthuld.

Een andere wijziging is dat er vanaf dit jaar geen drie, maar twee scholen bij de herdenking aanwezig zullen zijn: de Koepelschool en De Ontdekking. Basisschool De Zuiderpoort is namelijk opgeheven.

Foto Wouter van den Berg – herdenking 2023

U bent van harte uitgenodigd om bij deze altijd weer indrukwekkende bijeenkomst aanwezig te zijn. Het monument staat aan de Parkweg ter hoogte van de kruising met de Johannes Bosboomlaan.

De herdenking begint om 11.00 en duurt tot ongeveer 12.15 uur.

BOMBARDEMENT OP EDE

Op zondagmorgen 17 september om 11.15 uur verschijnen er bommenwerpers boven Ede, die de omgeving van het station, de AKU en de kazernes bombarderen. Dit blijkt de voorbereiding te zijn op de Slag om Arnhem.

De ochtendbombardementen

Twee groepen van zes Amerikaanse B-17 bommenwerpers komen over de Ginkelse Heide op Ede aangevlogen en gooien in totaal 340 bommen af. De eerste groep heeft als doel twee FLAK-opstellingen op de Simon Stevinkazerne. De formatie kan het doel door het slechte zicht niet direct vinden en draait om voor een tweede poging. De bommen worden dan alsnog gelost. Intussen heeft de tweede formatie met als doel drie lichte kanonnen op het terrein van de Infanteriekazernes haar bommen rond half twaalf afgeworpen in een wijde straal rond het station en de kazernes. Veel bommen komen niet op het geplande doel terecht, maar in Ede, in de woonwijken rond de Parkweg.

De middagbombardementen

Omstreeks twee uur in de middag verschijnen er vanuit het westen zo'n 13 Britse Bostons en 30 Britse B-25 Mitchell bommenwerpers boven Ede. Een deel van de formatie, waaronder 12 Mitchells van het Nederlandse 320 Squadron, kan het doel niet vinden en houdt de bommen aan boord. Op verzoek van generaal Hackett, commandant van de 4e Britse Parachutistenbrigade, bombarderen zij de kazernes ten oosten van Ede. Die liggen pal naast de Ginkelse heide, het gebied waar hij de volgende dag met zijn brigade zal landen. Maar ook nu komt een groot deel van de 63 ton brisantbommen niet op het geplande doel terecht, maar in en rond het oude centrum van Ede. Nu vallen de bommen rond de Maanderweg/Beukenlaan, het Maandereind, de Schoolstraat (waar nu het gemeentehuis staat), de Burgemeester Prinslaan, de Amsterdamseweg tegenover hotel Buitenzorg en de kazernes bij de Langenberg.

Van precisiebombardementen of slimme bommen heeft men in die tijd nog nooit gehoord. Vooral de woonwijken in Ede worden zwaar getroffen, maar ook elders vallen veel bommen. Bij dit bombardement komen 71 inwoners om het leven. Er worden 46 woningen volledig vernield en 165 woningen blijken zwaar beschadigd. Aan Duitse zijde vallen 25 doden en 60 gewonden.

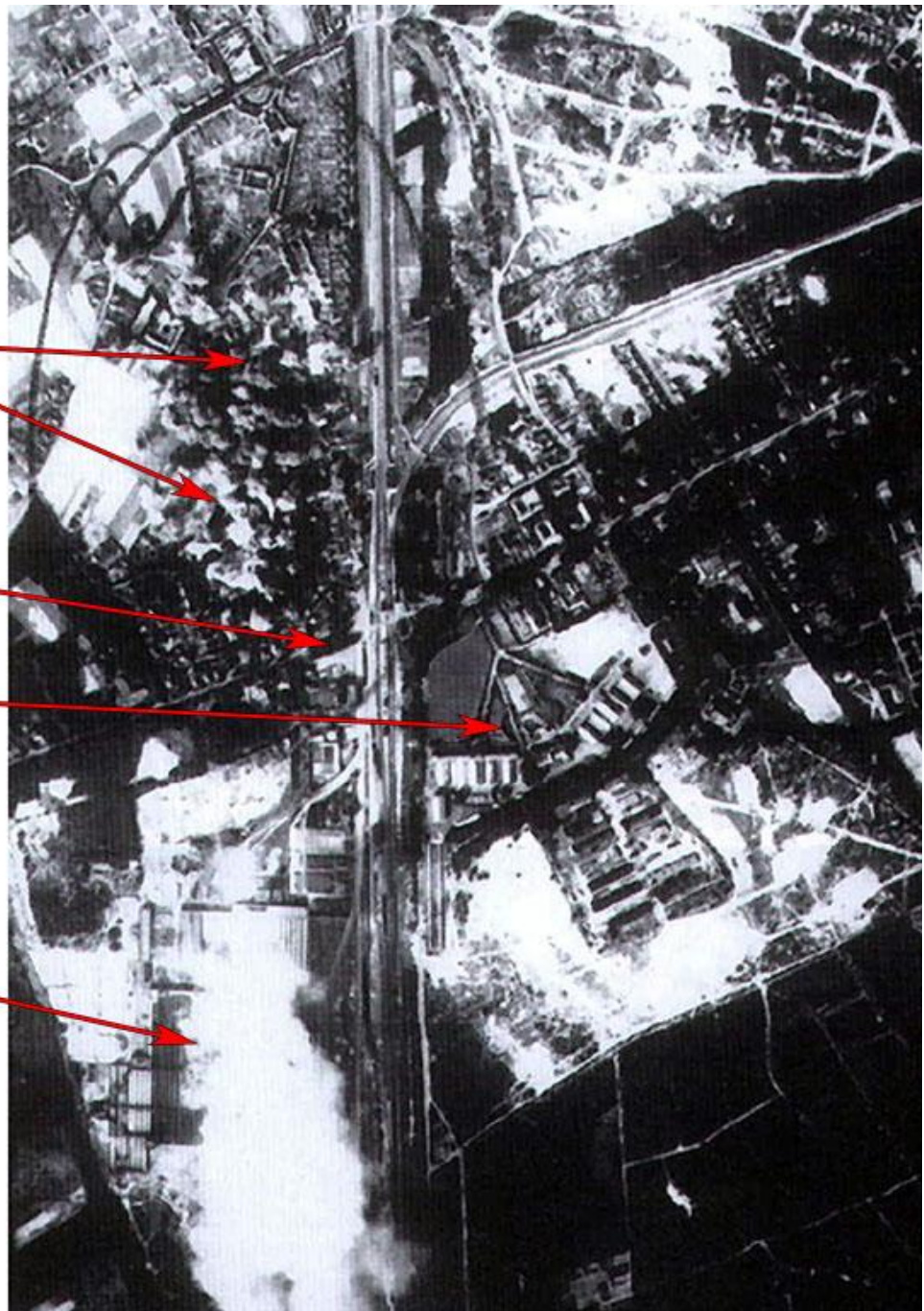
Het bombardement is bedoeld om de Duitsers verliezen toe te brengen, zodat ze niet snel zullen kunnen reageren op de komende luchtlandingen.

1e bombardement
(Parkweg)

Station
Ede-Wageningen

Doelwit:
J.W. Frisokazerne

Rookwolken
ENKA

Airborne Herdenkingen en Luchtlandingen

Op maandag 18 september 1944, een paar minuten over drie uur 's middags, sprongen ruim 1900 Britse militairen boven de Ginkelse hei bij Ede. Jaarlijks herdenken we deze grote bevrijdingsoperatie die op Edes grondgebied plaatsvond en gedenken we de slachtoffers die daarbij vielen.

Op **zaterdag 21 september** bent u weer van harte welkom om bij de herdenking en luchtlandingen op de Ginkelse Heide in Ede aanwezig te zijn. Tijdens en na het parachutespringen kunt u ook de Airborne-markt bezoeken. Er staan weer tal van kraampjes opgesteld waar militairgerelateerde voorwerpen te koop zijn. Het Platform Militaire Historie Ede zal ook aanwezig zijn met een collectie tweedehands boeken en een breed scala aan militair-historische onderwerpen. Voor de jeugd en de verzamelaars onder u zijn er natuurlijk ook weer kogelhulzen te koop. Tevens zal er door medewerkers van het platform uitleg gegeven worden over de gebeurtenissen in september 1944 en de daarbij gebruikte materialen en uitrusting.

Kijk voor meer informatie op: www.ede.nl/airborne-luchtlandingen-en-herdenking

Herdenking Mausoleum

Ieder jaar wordt er op de maandag na de luchtlandingen een herdenking gehouden bij het Mausoleum in Ede. Dit was een initiatief van de Britse airborne-veteraan majoor Tony Hibbert. De herdenking wordt georganiseerd door de Arnhem 1944 Fellowship in samenwerking met het Platform Militaire Historie Ede. Aanvang van de herdenking is 10.00 uur op **maandag 23 september**. Iedereen is van harte welkom bij deze bijzondere herdenking, waarbij de Britten stil willen staan bij hun Nederlandse helpers en vrienden die grote risico's genomen hebben om hen na de Slag om Arnhem te verbergen, te verzorgen en weer naar het bevrijde zuiden te brengen.

Na afloop van de herdenking zal er door degenen die dat willen en kunnen nog een kort bezoek gebracht worden aan de oorlogsgraven op de begraafplaats aan de Asakkerweg in Ede.

Schenking replica-uniform 101ste Airborne Divisie

Het platform heeft uit de nalatenschap van Richard Wever een fraai replica-uniform van de Amerikaans 101ste Airborne Divisie mogen ontvangen.

Richard was re-enacter van deze divisie en heeft door de jaren heen veel uitrustingsstukken verzameld.

Weduwe Heidi Wevers en haar beide zonen Sybren en Ruard werden voor deze speciale gelegenheid uitgenodigd om naar De Smederij te komen, alwaar het uniform werd overgedragen aan platformlid Ronald van Riet (foto).

Op de themazolder van het Oorlogs- en Garnizoensmuseum vindt u een kleine expositie over de 'Incredible Patrol', waar het uniform binnenkort zal worden tentoongesteld.

Comité Airborne Herdenking Arnhem West

Op **vrijdagmiddag 20 september 2024** om 15.00 uur, zal bij het monument "Remember September 1944", op het Nassauplein in de Arnhemse wijk Lombok, de jaarlijkse herdenking plaatsvinden. Tijdens deze herdenking zullen alle Britse militairen en ook Arnhemse burgers worden herdacht die tijdens de Slag om Arnhem, in het gebied tussen het spooreplacement van het station Arnhem, in de wijk Lombok en op en rond de Utrechtseweg en Onderlangs zijn gesneuveld of tijdens de gevechten zijn omgekomen.

Deze herdenking is een initiatief van het Comité Airborne Herdenking Arnhem West. In dit comité wordt o.a. samengewerkt door de West Arnhemsche Muziekvereniging en het Montessori College Arnhem. Deze op de Utrechtseweg gevestigde onderwijsinstelling heeft het monument ook officieel geadopteerd.

Tijdens de herdenking zal een belangrijke rol worden vervuld door de leerlingen van het Montessori College Arnhem. Zij zijn het immers die in de komende jaren de herinnering aan de opofferingen van de geallieerde militairen van september 1944 levend moeten houden. Dus bijna letterlijk; "Remember September 1944". Naast de Montessori-leerlingen en de bewoners en vertegenwoordigers van Arnhem-West (Lombok) zullen Britse en Nederlandse veteranen- en Airborne gerelateerde organisaties aan de herdenking deelnemen. De herdenking zal worden besloten met een fly-past door historische militaire vliegtuigen van de Stichting Koninklijke Luchtmacht Historische Vlucht.

Het Comité Airborne Herdenking Arnhem West nodigt u uit om bij deze herdenking aanwezig te zijn.

Tijdstip herdenking: 15.00 uur tot 16.15 uur.

Locatie: Airborne-monument Nassauplein, Nassaustraart 1, Arnhem (Lombok).

Graag vernemen wij van u of u van deze uitnodiging gebruik wenst te maken.

Met vriendelijke groet,

Ben Kolster,

Comité Airborne Herdenking Arnhem West.

Tel: 0318 – 418198 E-mail: bkolster@planet.n

Airborne-Hop: een historische dansavond op live big band muziek!

Op **zaterdag 21 september 2024** organiseert de Bennekomse Big Band Triple B samen met haar partners, de Monday Night Big Band uit Bunnik, het Akoesticum te Ede en de Grashoppers uit Wageningen een onvergetelijke dansavond op live swingmuziek. De geallieerden brachten ons in Europa in contact met een nieuwe dans en muziekcultuur die in de jaren twintig en dertig in de Verenigde Staten was ontstaan, namelijk de big band muziek en Lindy Hop dans.

Heel bijzonder is het dat deze dansavond in september 2024 wordt gehouden wanneer het 80 jaar geleden is dat operatie Market Garden plaatsvond. Na de herdenkingen van de luchtlandingen op de Ginkelse heide is er 's avonds in het Akoesticum, in de voormalige Johan Willem Frisokazerne, een Lindy Hop dansavond die ons terugvoert in de tijd. De avond wordt om 19 uur afgetrapt met een korte workshop Lindy Hop. Zo kunnen de bezoekers de basis danspassen van de Lindy Hop leren zodat iedereen daarna volop kan meedoen met het dansen op de muziek van maar liefst twee geweldige bigbands.

Meer informatie vindt u op de website van Akoesticum:

[Airborne Hop: een historische dansavond op live big band muziek! | Akoesticum](#)

Pegasus-wandeltochten

Op **zaterdag 28 september** a.s. zal het platform medewerking verlenen aan de Pegasus-wandeltochten. Dit jaar is het start- en eindpunt van de wandelroutes op het Museumplein in Ede. Naast twee lange wandelingen door het buitengebied van Ede, waarbij delen van de routes van de ontsnapingsoperaties Pegasus I en Pegasus II worden gelopen, zijn er ook twee kortere routes. De korte routes van 5 en 10 kilometer hebben een educatief karakter. Op verschillende punten wordt in chronologische volgorde aandacht gegeven aan de gebeurtenissen gedurende de Tweede Wereldoorlog. Als platform verzorgen wij een post waar uitleg wordt gegeven over de luchtlandingen, en een post die de verscholen parachutisten in de schaapskooi aan de Zecksteeg uitbeeldt. Daarnaast leveren we kleding voor burger-verzetsmensen en Rode Kruis-verpleegsters op de route.

Nieuws van het Veteranen OntmoetingsCentrum

Op 15 augustus jl. heeft Ed Heyden namens het VOC een bloemstuk gelegd bij het Indië-monument in het Memorial Park te Ede.

Op maandag 26 augustus heeft de burgemeester van Ede, dhr. Verhulst, het DraagInsigne Gewonden (DIG) uitgereikt aan dhr. Tommy van der Wal.

Dhr. Van de Wal heeft onder andere gediend bij Dutchbat III. Als gevolg van de val van de enclave Srebrenica heeft hij PTSS opgelopen. Met deze uitreiking heeft dhr. Van de Wal de erkenning gekregen voor zijn mentale verwonding opgelopen tijdens de missie in 1995.

Op het DIG staat de tekst "Vulneratus nec Victus", hetgeen betekent gewond maar niet verslagen. Namens het VOC was Cees Jongerius aanwezig bij deze bijzonder uitreiking.

Op vrijdagavond 30 augustus 2024 vond op het Kuiperplein in Ede weer een bijzondere Airborne Veteranenavond plaats, met muzikale bijdragen van OG3NE en het Orkest Koninklijke Luchtmacht. Het VOC was verheugd om weer veel bekende gezichten terug te zien en nieuwe te mogen ontmoeten. Veel oude contacten zijn weer opgefrist en nieuwe contacten zijn gelegd.

Het VOC Ede heet Edese veteranen, oud-militairen en partners van harte welkom in het ontmoetingscentrum 'De Smederij'. Onder het genot van een hapje en drankje is het een plek voor ontmoeting, gezelligheid en saamhorigheid.

Adres: De Smederij, Verbindelaarsweg 100 in Ede

GPS: [52.03486](#), [5.67367](#)

Contactpersoon: Albert van Dijk (a.vandijk@platformmhe.nl)

Openingstijden: elke tweede woensdag en elke laatste vrijdag van de maand van 16.00-20.00 uur.

Onze sponsors

expert team **Monuta**

Platform Militaire Historie Ede

Contact: info@platformmhe.nl

Website: www.platformmhe.nl

Facebook: www.facebook.com

Oorlogs- en Garnizoensmuseum Ede 'De Smederij'

Adres: Verbindelaarsweg 100 in Ede

GPS: [52.03486](#), [5.67367](#)

Contact: info@platformmhe.nl

Openingstijden: woensdagmiddag van 13.00 tot 16.00 uur

en op elke laatste zaterdag van de maand van 13.00 tot 17.00 uur.

VOC Ede

Edese veteranen, oud-militairen en partners zijn van harte welkom in het ontmoetingscentrum De Smederij. Onder het genot van een hapje en drankje is het een plek voor ontmoeting, gezelligheid en saamhorigheid.

Adres: De Smederij, Verbindelaarsweg 100 in Ede

GPS: [52.03486](#), [5.67367](#)

Contactpersoon: Albert van Dijk (a.vandijk@platformmhe.nl)

Openingstijden: elke tweede woensdag en elke laatste vrijdag van de maand van 16.00-20.00 uur.

Deze nieuwsbrief is een uitgave van het Platform Militaire Historie Ede, onder redactie van Gerard Gijsbertsen en Wouter van den Berg. Deze nieuwsbrief verschijnt alleen wanneer hier aanleiding voor is. De nieuwsbrieven worden toegezonden aan alle bij het PMHE geregistreerde e-mailadressen. Mocht u geen prijs meer stellen op verdere ontvangst dan kunt u met een bericht aan info@platformmhe.nl verzoeken de toezending te stoppen. Mocht u zelf ideeën hebben voor een nieuwsbericht, dan kunt u dit doorgeven aan redactie@platformmhe.nl